

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра лісівництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан географічного факультету

/доц. Калинич І.В./

«28 серпня» 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	другий(магістерський)
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Освітня програма	Лісове господарство
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Переддипломна практика**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **20 «Аграрні науки та продовольство»** спеціальності **205 «Лісове господарство»** освітньої програми «Лісове господарство».

Розробники: Потіш Л.А., доцент, к.б.н., зав. кафедрою лісівництва

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні к кафедрі лісівництва
протокол № 11 від «28» червня 2024 р.

Завідувач кафедри доц. Потіш Л.А.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету
протокол № 11 від «28» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Потіш Л.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	2	1
	Семестр:	
Вид підсумкового контролю: усний захист практики	3	2
	Індивідуальна робота:	
	60	60
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Самостійна робота:	
	120	120

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою проходження «Переддипломної практики» є закріплення теоретичних знань, набутих студентами протягом періоду навчання, поглиблення та удосконалення знань, вмінь та навиків щодо проведення наукових досліджень у лісовому господарстві. Під час проходження практики студент повинен виконати самостійне наукове дослідження, творчо застосовуючи теоретичні знання, набуті під час навчання. Інформаційно-аналітичні матеріали практики складають основу кваліфікаційної роботи магістра.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 1).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 2).
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК 3).
- Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 7).

1. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для проходження «Переддипломної практики» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК 1 Іноземна мова за професійним спрямуванням, ОК 4 Геоботаніка, ОК 10 Виробнича практика із технології лісгосподарського виробництва.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Лісове господарство», проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.	ПРН-1
Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.	ПРН-4
Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після успішного проходження «Переддипломної практики»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знання про сучасну методологію та організацію досліджень в лісівництві, правила проведення аналізу науково-технічної інформації й патентного пошуку, методи лісівничих досліджень у гірських умовах; методику обробки результатів досліджень та вимоги до оформлення результатів наукових досліджень.	ПРН-1
Здатність здійснювати пошук наукової, технічної та довідкової літератури, баз даних та інших джерел інформації, осмислювати та інтерпретувати наявні знання та дані, формувати напрями досліджень і розробок у галузі лісового та мисливського господарств;	ПРН-4
Студенти навчаються проводити наукові дослідження та впроваджувати інновації, спрямовані на отримання нових знань та створення технологій і продуктів у сфері лісового та мисливського господарства. А також зможуть застосовувати свої знання в мультидисциплінарних контекстах, інтегруючи різні підходи для вирішення комплексних проблем.	ПРН 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- диференційований залік;
- поточне опитування;
- виконання індивідуального завдання;
- виконання самостійної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: контроль за виконанням окремих етапів або розділів роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: диференційований залік у формі усної перевірки знань та захисту звіту практики.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Захист практики відбувається після її завершення. Засобом оцінювання практики є диференційований залік у формі усної перевірки засвоєних знань та практичних навичок. Під час захисту відбувається презентація результатів виконаних розділів практики та оцінювання зведеного звіту.

Для допуску до складання диференційованого заліку здобувач у кінці практики зобов'язаний представити керівнику всю необхідну документацію, а саме:

1. **Щоденник**, оформлений на спеціальному бланку університету. У ньому повинна бути наведена програма практики, коротко і конкретно описана виконана студентом робота за період практики. Щоденник (оформлений на спеціальному бланку) перевіряється, затверджується керівником практики від виробництва та зберігається на кафедрі.

2. **Польовий щоденник (за наявності)**, який містить нотатки під час виконання польових робіт при зборі фактичного матеріалу.

3. **Звіт практики**. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики (обсяг зібраного та опрацьованого матеріалу) та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

Розподіл максимальних балів, які отримують здобувачі

№ п/п	Елемент оцінювання	Максимальна оцінка, бали
1	Звіт про проходження практики	40
2	Тези	30
3	Захист практики + доповідь	40
Сума		100

• Критерії оцінювання звіту (макс. к-сть: 40 балів):

К-сть балів

Критерії

- 40-35** Структура, зміст та оформлення звіту відповідає всім вимогам. Присутня незначна кількість технічних помилок.
- 34-29** Структура та зміст звіту відповідає всім вимогам. Нечіткі висновки. Допущено помилки в оформленні звіту та в тексті роботи.
- 28-20** Структура звіту відповідає вимогам. Недостатнє наповнення змістовної частини. Нелогічні висновки. Допущено помилки в оформленні звіту та в тексті роботи.
- 19-10** Структура звіту частково відповідає вимогам. Недостатнє наповнення

змістовної частини. Нелогічні або відсутні висновки. Допущено помилки в оформленні звіту та в тексті роботи.

0 Звіт не представлено до захисту

• **Критерії оцінювання тез (макс. к-сть: 30 балів):**

К-сть балів	Критерії
30-21	Структура та зміст тез відповідає всім вимогам. Присутня незначна кількість технічних помилок. Рекомендується до публікації.
20-11	Структура та зміст тез у достатній мірі відповідає вимогам. Присутні нечіткі висновки. Допущено помилки в тексті роботи. Рекомендується до публікації у разі виправлення помилок.
10-1	Структура та зміст роботи частково відповідає вимогам. Недостатнє наповнення змістовної частини. Нелогічні висновки. Допущено помилки в тексті роботи.
0	Роботу не представлено.

• **Критерії оцінювання захисту практики (макс. к-сть: 40 балів):**

К-сть балів	Критерії відповіді на запитання
40-31	Повне засвоєння та суб'єктивне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність.
30-21	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктивне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.
20-11	Достатнє засвоєння матеріалу, суб'єктивне його не усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.
11-5	Часткове засвоєння матеріалу. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.
4-0	Володіння матеріалом на низькому рівні. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.

Кінцева оцінка за захист звіту практики, визначається як середнє значення отриманих за кожне запитання оцінок.

Підсумкова оцінка (як сума попередніх) студента за проходження переддипломної практики складає, балів:

- 100-90 - «відмінно» (A)
- 89-74 - «добре» (B, C)
- 73-60 - «задовільно» (D, E)
- 59 балів і менше - «незадовільно» (F, FX).

6. ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

6.1. Програма переддипломної практики

Заключною ланкою практичної підготовки здобувачів є переддипломна, що проводиться перед виконанням дипломної роботи (проекту). Під час цих практик поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, збирається матеріал для виконання дипломної роботи (проекту). За навчальним планом, тривалість переддипломної практики становить 4 тижні, зміст і послідовність практики наводиться нижче:

№ з/п робочих днів	Вид робіт, назви розділів	Примітка
1	Зустріч з керівником переддипломної практики від університету в навчальній аудиторії університету:	

	• ознайомлення студентів з метою, завданнями та ходом проведення практики; • доведення до студентів особливостей організації практики та послідовністю виконання робіт; • проведення для студентів інструктажу з техніки безпеки та охорони праці під час проходження практики; • видача студентам завдань і графіка проходження практики;	
2-4	Знайомство з керівником практики від підприємства. Ознайомлення із структурою та системою охорони праці на підприємстві. Вивчення студентами програмної, проектної, техніко-технологічної і звітної виробничо-фінансової документації бази проходження практики (збір матеріалів для написання розділів: «Охорона праці», «Характеристика природних умов та лісового фонду підприємства», «Результати та обговорення»).	За консультаційної допомоги керівників практики від кафедри та підприємства
5	Поточний контроль за виконанням	Проводиться керівником практики від університету
5-10	Написання розділів «Огляд літератури» та «Матеріал та методика досліджень»	Робота в бібліотеках, в тому числі електронних. За консультаційної допомоги наукового керівника
11	Поточний контроль за виконанням	Проводиться керівником практики від університету
12-24	Закладання експерименту / збір фактичного матеріалу в польових умовах. Камеральне опрацювання отриманих даних. Робота над основною частиною звіту.	За консультаційної допомоги наукового керівника та керівника практики від підприємства/університету
25	Поточний контроль за виконанням	Проводиться керівником практики від університету
26-27	Написання та оформлення звіту практики	За консультаційної допомоги керівника практики від університету
28	Захист практики	Проводиться у формі диференційованого заліку

Зміст та структура звіту з переддипломної практики

Формою звітності студента про проходження практики є письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником бази практики. Письмовий звіт разом зі щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Керівник практики контролює та консультує написання звіту за розділами. Звіт повинен мати чітку структуру. Зміст відповідного звіту визначається технічним завданням виданим науковим керівником. Звіт з переддипломної практики повинен мати таку структуру:

- титульний лист;
- вступ;
- основна частина (містить розділи: огляд літератури, матеріал та методика досліджень (в т.ч. програма та обсяг зібраного матеріалу), характеристика природних умов та лісового фонду підприємства, охорона праці, результати та обговорення);

- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за наявності).

Звіт оформляється відповідно до вимог стандарту оформлення науково-технічної документації: на одній стороні аркуша формату А4 з додержанням таких розмірів полів: ліве - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 25 мм, обсягом до 30 сторінок.

6.2. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання полягає у написанні тез конференції, що відповідає тематиці магістерської кваліфікаційної роботи. При написанні тез використовується матеріал зібраний під час проходження практики.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ

Технічні засоби, обладнання і література, необхідні для проходження практики визначаються та надаються виходячи з матеріально-технічного забезпечення бази практики.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Берко А. Ю. та інші. Організація наукових досліджень, написання та захист магістерської дисертації: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2010. – 282 с.
2. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. – Київ : “Центр учбової літератури”, 2014. –142 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад’юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с
4. Никитин К.Е., Швиденко А.З. Методы и техника обработки лесоводственной информации. –М. : Лесн. пром-сть, 1978.–270с.

Додаткова

1. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет». Затв. Наказом ректора ДВНЗ «Ужгородський національний університет» №388/01-17 від 24.02.2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Затв. наказом МОН від 8 квітня 1993 р. № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти №351 (0351281-94) від 20.12.94 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

Інформаційні ресурси

1. ДСТУ 3008-95. Державний стандарт України. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. Режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/standarts/DSTU_3008-95.pdf 3. ДСТУ 3582-97.
2. Державний стандарт України. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/Zurnal/NO_BOOK/GOST/DSTU%203582_97.htm
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

9. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ, ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ СТУДЕНТІВ

Навчання студентів з питань охорони праці та проведення інструктажу з техніки безпеки проводиться на місці практики керівником практики або уповноваженою особою з питань техніки безпеки та охорони праці.

Керівник практики від виробництва організовує роботу і здійснює контроль за виконанням заходів щодо створення безпечних і нешкідливих умов під час проведення практики. Керівники практик також організовує навчання і перевірку знань з охорони праці практики.

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)